

Україні необхідно створення агентства, що буде здійснювати страхування експортних кредитів. Обговорення щодо відкриття такого агентства в Україні йде вже доволі тривалий час, проте воно так і не було створено.

Закордонний досвід свідчить, що застосування фінансово-кредитного інструменту у світі досягло дуже високого рівня. Тому затримка у створенні власного в Україні механізму застосування такого інструменту погрожує різкому послабленню позицій нашої держави на міжнародному ринку. Враховуючи дуже складний стан експорту України в останні роки, такий уповільнений підхід може дуже критично зменшити можливості використання національних ресурсів для зростання нашої економіки та підвищення рівня добробуту населення.

Якщо звернутися до досвіду інших країн то ми бачимо, що такі агентства вже досить тривалий час існують у світі у розвинутих країнах. Так, наприклад, у Франції створена французька страхова компанія SOFACSE, яка була заснована у 1946 р. На даний час її контрольний пакет акцій належить банку Natixis. У Німеччині вже більше ста років існує страхова компанія Euler Hermes, яка є найбільшою в світі компанією, що спеціалізується на страхуванні експортних кредитів.

Також такі агентства існують і в країнах СНД. Так, у Росії створено ВАТ «ЕКСАР», яке було засновано у 2011 р. у вигляді дочірньої компанії Зовнішекономбанку зі статутним капіталом 30 млрд. рублів. У Казахстані у 2003 р. створено Державну страхову корпорацію зі страхування експортних кредитів і інвестицій, з 2010 р. працює АТ «Експортно-кредитна страхова корпорація «КазЕкспортГарант». У Вірменії в 2013 р. в рамках експортно-орієнтованої промислової політики засновано СЗАТ "Експортне страхове агентство Вірменії".

Звісно, що формування системи державної фінансової підтримки експорту в Україні, у першу чергу потребує створення відповідної нормативно-правової бази. Проте досвід багатьох країн де така система вже існує допоможе уникнути помилок з якими вони стикалися.

Слід зазначити, що в страхуванні експортних кредитів крім підприємств-

експортерів можуть бути зацікавлені також і банки. При страхуванні експортних кредитів ризику з невиконання платіжних зобов'язань з боку іноземних контрагентів бере на себе страхова компанія, що впливає на умови надання банківського кредиту.

У контексті, що розглядається, головною проблемою для вітчизняного експорту є досить низька диверсифікація продукції, що експортується через неконкурентоспроможність українських товарів обробної промисловості на світовий ринок. Тому на сучасному етапі до найважливіших напрямків економічної політики України відноситься розвиток експортно орієнтованих галузей промисловості, які виробляють товари з високим ступенем переробки, збільшення їх частки в структурі експорту. Після створення агентства з кредитування експорту, слід зосередити увагу на кредитуванні саме таких товарів, тим самим стимулюючи розвиток відповідних галузей промисловості.

Також, враховуючи тяжкий фінансовий стан країни, слід розробити відповідні механізми, які б стимулювали вітчизняні банки вкладати власний капітал у розвиток національної експортної системи.

УДК 330.342(477)

АНАЛІЗ ПРОБЛЕМ ТА ШЛЯХИ ПОДОЛАННЯ КРИЗИ В УКРАЇНІ

Кузьменко А.В., к.е.н. (УкрДУЗТ)

Глибока криза, що охопила українську економіку в 2013-2015 роках, носить системний характер і концентрує в собі не тільки свої власні, а й світові проблеми, які не просто виникли внаслідок невдалих дій суб'єктів, а є втіленням об'єктивних протиріч, притаманних історичній логіці соціально-економічного розвитку.

Держава, яка хоче вивести країну з кризи, однозначно має один правильний напрям – соціальний. Економіка має служити людині, а не людина економіці. Питання соціальної спрямованості та соціального вектора розвитку національної економіки цікавлять вчених із давніх часів, оскільки

найбільшим досягненням будь-якої нації є людина. Саме вона й аспекти її життєдіяльності назавжди залишаються в центрі соціально-економічної системи держави.

Всесвітньо відомий політекономіст – Манкур Олсон, у своїх працях переконливо довів, що нації занепадають, коли зруйнована структура ухвалення державних рішень і в главу кута ставляться інтереси певних груп або олігархів, а не цілі соціального і економічного розвитку.

Нажаль наслідки такого олігархічного управління державою, ми й спостерігаємо в сьогоднішній Україні.

Аналізуючи тенденції розвитку в країнах з аналогічним соціальним устроєм, Манкур Олсон зробив висновок про те, що виходу з такої ситуації системи суспільних відносин існує два: еволюційний і революційний.

Автор вважає, що головним двигуном розвитку національної економіки завжди була і є промисловість. Вона є основою індустріального розвитку країни, сформована сукупність підприємств з виробництва електричної енергії, знарядь праці для галузей економіки, видобутку сировини, палива, заготівлі лісу, переробки продукції, випущеної промисловістю або виготовленої сільським господарством, видобутку та переробки сировини, виробництва товарів і послуг. Реальний сектор економіки за своєю суттю виступає одним з головних факторів науково-технічного прогресу, оскільки саме він забезпечує всі галузі національного господарства знаряддями праці, готовими виробами, викликаючи мультиплікативний ефект для всієї економіки в цілому. Таким чином, стан промисловості в державі може визначати стан національної економіки.

Але, нажаль в Україні протягом останніх десятиріч спостерігається постійне скорочення обсягів промислового виробництва, що зумовлює зниження рівня ВВП країни, а відповідно і конкурентоспроможності її на світовому ринку. В 2015 році ВВП України зменшився приблизно на 9%.

Аналізуючи все це, упевнено можна сказати, що Україні потрібно брати новий курс стосовно розвитку економіки.

Розробити концепцію соціально-

економічного розвитку України ключовим орієнтиром якої стало б:

По-перше, забезпечення належних соціальних стандартів якості життя населення.

По-друге, спрямування зусиль на розвиток промислового потенціалу за рахунок запровадження державних замовлень на виробництво високотехнологічної промислової продукції.

По-третє, посилення боротьбу з корупцією. Політики часто рапортують про проведення реформ, спрямованих на відновлення економіки, а безперервне падіння ВВП списують на війну. Однак експерти з такою позицією не згодні.

УДК 330.34.01(477)

ТЕОРЕТИЧНА СУТНІСТЬ КРИЗОВИХ ЯВИЩ В РОЗВИТКУ ЕКОНОМІЧНИХ СИСТЕМ

*Маковоз О.В., к.е.н., доцент,
Авазімова А.А., студентка (УкрДУЗТ)*

Загальновідомо, що період часу між двома найвищими точками розвитку економіки, після яких починається рецесія, прийнято називати економічним циклом, який, незважаючи на його тривалість (цикл Кітчина, Жюглара чи Кондратьєва), має однакову структуру і складається з чотирьох фаз: піку буму, рецесії (спаду), дна та поживавлення (піднесення). Основною метою урядів усіх країн в процесі розробки прогнозів і перспективних планів розвитку на довгостроковий період є згладжування економічних циклів, подовження перебування економіки країни у фазі піднесення та скорочення фази рецесії. Зазначимо, що при наявності єдиної думки щодо переліку і послідовності фаз економічного циклу, жоден із науковців не дає конкретного визначення кризи як частини економічного циклу, тобто не вказує, з якого моменту рецесія перетворюється на кризу і, відповідно, коли можна казати про закінчення кризи. Також спостерігається багатоваріантність у застосуванні економічних і фінансових показників науковцями і практиками для підкріплення думки про «кризовість» стану